

Universitatea "Babeș-Bolyai"

Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor

Școala Doctorală de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor

**Noi aspecte privind calitatea raportărilor financiare și a
aplicării reglementărilor contabile**

Conducător de doctorat

Prof. univ. dr. habil. Adela Deaconu

Doctorand

Robert-Cătălin Moș

2025

Cuprins

Lista figurilor	4
Lista tabelelor.....	5
INTRODUCERE.....	7
Capitolul 1. Factorii determinanți ai calității raportărilor financiare: o revizuire a literaturii existente	11
1.1 Introducere	11
1.2 Metodologia cercetării	12
1.3. Rezultate	17
1.4. Observații finale	58
Capitolul 2. Asigurarea respectării reglementărilor contabile în Uniunea Europeană.....	60
2.1 Construirea unei noi măsuri pentru respectarea reglementărilor contabile în Uniunea Europeană.....	60
2.1.1 Introducere	60
2.1.2 Contextul instituțional.....	63
2.1.3 Metodologie și date	67
2.1.4 Rezultate	70
2.1.5 Observații finale.....	85
2.2 O investigație a temelor privind asigurarea respectării reglementărilor contabile în Uniunea Europeană – Cazul aplicării IFRS	86
2.2.1 Introducere	86
2.2.2 Metodologia cercetării	88
2.2.3 Rezultate	90
2.2.4 Discuții	101
2.2.5 Observații finale	105
Capitolul 3. Incertitudinea, asigurarea respectării reglementărilor contabile și calitatea raportărilor financiare	108
3.1 Evidențe din Uniunii Europene	108
3.1.1 Introducere	108
3.1.2 Dezvoltarea ipotezei	111
3.1.3.3 Metodologia cercetării	115

3.1.4 Rezultate și discuții	122
3.1.5 Observații finale	132
3.2 Evidențe nivel mondial	134
3.2.1 Introducere	134
3.2.2 Metodologia cercetării	135
3.2.3 Rezultate și discuții	143
3.3.3 Observații finale	152
Capitolul 4. Asigurarea respectării reglementărilor contabile ca principal factor determinant al conformității IFRS.....	153
4.1 Introducere	153
4.2 Dezvoltarea ipotezei	156
4.3 Metodologie	159
4.4 Rezultate	162
4.5 De ce este importantă conformitatea IFRS? Rolul moderator al IFRS în relația dintre incertitudine și calitatea raportărilor financiare: o scurtă analiză	175
CONCLUZIILE	179
BIBLIOGRAFIE.....	184
ANEXE.....	206

REZUMAT

Calitatea raportării financiare joacă un rol cheie în promovarea transparenței, responsabilității și încrederii pe piețele de capital. De-a lungul anilor, țările au depus eforturi substanțiale pentru a îmbunătăți calitatea raportării financiare. În special, în urmă cu exact 20 de ani, la 1 ianuarie 2005, Uniunea Europeană a impus adoptarea standardelor internaționale de raportare financiară pentru companiile listate. Putem menționa și Legea Sarbanes-Oxley din Statele Unite, care a introdus schimbări semnificative, în special în consolidarea controalelor interne asupra raportării financiare. Aceste evenimente și altele au dus la cercetări ample în literatura academică. Adoptarea standardelor internaționale de raportare financiară, aspectele instituționale, caracteristicile țărilor și cultura apar ca factori determinanți cheie ai calității raportării financiare. Cu toate acestea, mai multe deficiențe persistă în literatura de specialitate care trebuie abordate. De exemplu, Daske et al., (2023) recunosc că încă nu știm ce înseamnă o asigurare a respectării reglementărilor contabile puternică în practică. Mai mult, Quagli et al. (2021) subliniază că literatura de specialitate privind asigurarea respectării reglementărilor contabile este predominant dominată de studii empirice, care oferă perspective practice limitate pentru alte părți interesate dincolo de autoritățile de reglementare. Cercetările extinse privind principalii factori determinanți și consecințele adoptării standardelor internaționale de raportare financiară au condus la o atenție relativ redusă acordată perioadei post-adoptare și factorilor care influențează conformitatea cu aceste standarde. În plus, accentul major pus pe Statele Unite în analiza calității raportării financiare în contextul incertitudinii a dus la existența unor evidențe limitate comparativ între țări. Această teză își propune să abordeze neajunsurile identificate în literatura de specialitate prin propunerea unei noi măsuri a aplicării reglementărilor contabile pentru statele membre ale Uniunii Europene. Analizăm sancțiunile aferente aplicării contabile, entitățile vizate, precum și standardele contabile cel mai frecvent examinate și sancționate în cadrul Uniunii Europene. Testăm empiric rolul aplicării contabile în contextul incertitudinii și investigăm nivelul de conformitate cu standardele internaționale de raportare financiară în perioada post-adoptare, evidențiind aplicarea reglementărilor contabile ca principal determinant la nivel de țară.

Rezultatele acestei teze sunt relevante pentru o varietate de părți interesate. Pentru mediul academic și cercetările viitoare, propunem un nou proxy pentru respectarea reglementărilor contabile, adecvat contextului instituțional al Uniunii Europene. Disponibilitatea și transparența

datelor utilizate permit actualizări, testări și analize ulterioare. Pentru profesia contabilă, oferim o imagine de ansamblu asupra principalelor domenii vizate de sancțiunile de aplicare, informații ce pot sprijini elaborarea unor situații financiare de calitate superioară. Factorilor de decizie politică le evidențiem faptul că respectarea reglementărilor contabile reprezintă un instrument esențial pentru consolidarea calității raportării financiare în perioade de incertitudine, precum și pentru asigurarea conformității cu standardele internaționale în perioada post-adopție. În ceea ce privește investitorii, această lucrare scoate în evidență provocările actuale din domeniul raportării financiare și relevanța forței instituționale în menținerea calității acesteia.

Această teză a debutat cu o revizuire a 85 de articole axate pe factorii determinanți ai calității raportării financiare (*Capitolul 1*). Pe baza acestei analize, am clasificat factorii în trei categorii principale: adoptarea standardelor IFRS, setările instituționale și caracteristicile naționale, inclusiv factorii culturali. Constatările din literatura de specialitate sunt eterogene – unele studii au identificat o asociere pozitivă între calitatea raportării financiare și acești factori, în timp ce altele au raportat relații negative. Analiza a relevat că există numeroase oportunități pentru contribuții suplimentare în acest domeniu, în special în ceea ce privește mediile instituționale, unde persistă lacune semnificative în cercetare. Un exemplu relevant este dezbaterea încă deschisă privind identificarea unui indicator adecvat pentru respectarea reglementărilor contabile și modul în care acesta poate fi măsurat separat de calitatea instituțională generală. Un alt domeniu promițător pentru cercetare îl reprezintă studiul incertitudinii, întrucât majoritatea lucrărilor existente s-au concentrat asupra contextului Statelor Unite. Este necesară extinderea analizei la nivel transnațional pentru a oferi o înțelegere mai cuprinzătoare a acestei problematice. De asemenea, am constatat că o mare parte a literaturii privind adoptarea IFRS omite să abordeze aspectul conformității în perioada post-adopție. Acestea sunt principalele constatări din literatura revizuită în cadrul tezei, care au stat la baza formulării direcției de cercetare urmate în această lucrare.

În al *doilea capitol*, am analizat arhitectura instituțională a Uniunii Europene, care oferă un cadru unic, caracterizat printr-un mediu de reglementare aproape uniform pentru entitățile listate. Aceste entități sunt obligate să respecte aceleași reguli de raportare financiară, ceea ce creează condiții favorabile pentru cercetare comparativă. Acest cadru distinct ne-a permis să dezvoltăm un nou proxy pentru respectarea reglementărilor contabile, mai robust și mai adecvat decât cei propuși anterior în literatura de specialitate, precum cei ai lui Brown et al. (2014) și Quagli et al. (2020).

Am colectat date din 22 de state membre, utilizând rapoartele anuale ale instituțiilor responsabile cu examinarea situațiilor financiare întocmite conform IFRS și supravegherea auditorilor entităților listate. Noul proxy vizează în mod specific populația entităților listate și a fost construit pentru perioada 2017–2023. Pentru a sprijini cercetările viitoare, am elaborat un fișier Excel care conține linkuri directe către sursele de date și paginile exacte de unde au fost preluate informațiile. Această inițiativă permite extinderea perioadei de analiză sau aprofundarea investigației asupra noului proxy. Am comparat noul proxy cu măsurile existente și am constatat o corelație scăzută cu acestea, sugerând că acesta surprinde o dimensiune distinctă. Testele suplimentare efectuate în raport cu măsura calității instituționale generale propusă de Isidro et al. (2020), care se bazează pe 25 de indicatori utilizați frecvent în literatura anterioară, au arătat că noul nostru proxy are putere explicativă suplimentară și izolează efectul respectării reglementărilor contabile de cel al calității instituționale generale. Aceste constatări sunt relevante pentru factorii de decizie politică, întrucât noul cadru evidențiază țările care necesită îmbunătățirea respectării reglementărilor contabile pentru a atinge obiectivele stabilite de Uniunea Europeană la adoptarea IFRS și a directivelor de audit, în vederea creșterii calității raportării financiare. Rezultatele sunt valoroase și pentru investitori, care pot astfel identifica jurisdicții în care respectarea reglementărilor este solidă, oferind premise mai bune pentru încrederea în calitatea raportărilor financiare publicate de entitățile listate. În a doua parte a capitolului, am analizat inspecțiile, sancțiunile și tematicile de aplicare legate de respectarea IFRS. Am colectat informații din rapoartele anuale ale ESMA, pentru perioada 2014–2023, privind standardele investigate și erorile identificate în timpul inspecțiilor. Rezultatele au arătat că IAS 1, IAS 36 și IAS 7 sunt cele mai frecvent sancționate standarde contabile în Uniunea Europeană. Mai mult, acțiunile de supraveghere se concentrează în principal pe aspecte legate de prezentare și divulgare, mai degrabă decât pe recunoaștere și măsurare. Am comparat, de asemenea, mecanismele de sancționare din Uniunea Europeană cu cele din alte jurisdicții, precum Statele Unite, Australia și Canada, constatând că sancțiunile aplicate în UE tind să fie mai blânde. Aceste constatări sunt de interes pentru profesia contabilă, oferind informații relevante despre domeniile în care se înregistrează cel mai des neconformități. Practicienii pot astfel întocmi situații financiare de calitate superioară și pot crește fiabilitatea raportărilor financiare.

În al *treilea capitol*, am investigat relația dintre incertitudine și calitatea raportării financiare, precum și rolul moderator al respectării reglementărilor contabile. Analiza a fost realizată inițial

pentru statele membre ale Uniunii Europene, fiind ulterior extinsă la un cadru global, care include atât țări din interiorul Uniunii Europene, cât și din afara acesteia. În cadrul cercetării, am utilizat cinci măsuri ale incertitudinii: indicatorul de sentiment european, indicatorul de încredere în afaceri, o variabilă care surprinde anii cu evenimente majore ce au generat o creștere a incertitudinii, indicele incertitudinii de politică economică și anii electorali. Primele trei măsuri au fost aplicate în contextul Uniunii Europene, iar ultimele două au fost utilizate pentru analiza la nivel global. Rezultatele au arătat că incertitudinea se asociază negativ cu calitatea raportării financiare atât în Uniunea Europeană, cât și în eșantionul extins la nivel mondial. Aceste relații s-au menținut solide și atunci când am utilizat o măsură alternativă a calității raportării financiare. Mai mult, analiza a evidențiat faptul că respectarea reglementărilor contabile joacă un rol de moderare în această relație, atenuând efectele negative ale incertitudinii. Am utilizat trei măsuri pentru respectarea reglementărilor contabile: puterea standardelor de audit și raportare, calitatea reglementărilor contabile și indicatorul propus de Isidro et al. (2020). Acestea au fost selectate pentru relevanța lor practică și pentru că acoperă în mod adecvat perioada analizată și setul de țări investigate. Constatările s-au menținut consistente indiferent de măsura utilizată. Rezultatele obținute subliniază importanța critică a respectării reglementărilor contabile în limitarea impactului negativ al incertitudinii asupra calității raportării financiare, cu atât mai mult într-un context global caracterizat de instabilitate crescută. Constatările evidențiază faptul că respectarea reglementărilor contabile rămâne un pilon fundamental al calității raportării financiare și subliniază necesitatea consolidării mecanismelor de supraveghere și aplicare a reglementărilor contabile.

Teza oferă, de asemenea, o legătură valoroasă între capitolele sale. În primul capitol, am identificat țările cu performanțe ridicate în ceea ce privește respectarea reglementărilor contabile. Pe baza acestor constatări, analiza din capitolul al treilea sugerează că statele cu rezultate mai slabe pot învăța din bunele practici ale instituțiilor eficiente, adaptându-le pentru a-și îmbunătăți propriile cadre de reglementare și politici de aplicare. Această perspectivă este deosebit de relevantă pentru factorii de decizie politică interesați de consolidarea calității raportării financiare în contexte marcate de incertitudine. În concluzie, această teză furnizează contribuții valoroase pentru factorii de decizie politică, evidențiind importanța esențială a respectării reglementărilor contabile și rolul său în asigurarea unei raportări financiare de înaltă calitate în perioade de instabilitate. Totodată, lucrarea oferă o foaie de parcurs pentru întărirea mecanismelor de supraveghere și aplicare a

normelor, prin preluarea și adaptarea bunelor practici din țările cu performanță ridicată în acest domeniu.

În ultimul capitol al acestei teze, *capitolul 4*, am explorat un domeniu relativ neglijat în literatura de specialitate: conformitatea cu standardele internaționale de raportare financiară (IFRS) în perioada post-adopție. În timp ce majoritatea studiilor anterioare s-au concentrat asupra factorilor determinanți și consecințelor adopției IFRS, aspectul esențial al conformității efective a rămas în mare parte insuficient cercetat. Analiza noastră a identificat doar două studii care investighează în mod direct această temă în contextul Uniunii Europene. Am definit conformitatea cu IFRS ca fiind procentul companiilor care au adoptat IFRS dintre cele care erau obligate să o facă. Pornind de la literatura de specialitate privind factorii care influențează decizia de adopție, am examinat în ce măsură acești factori pot explica variațiile în conformitate în perioada post-adopție. Rezultatele au arătat că nivelul de conformitate cu IFRS este departe de a fi unul ideal. Dintre cele 85 de țări analizate, doar trei au înregistrat o conformitate deplină pe întreaga perioadă de observație, 2007–2019. Dintre factorii analizați, respectarea reglementărilor contabile a ieșit în evidență ca fiind cel mai important determinant, reafirmând rolul esențial al aplicării eficiente a normelor contabile în susținerea calității raportării financiare. Pentru a sublinia relevanța practică a conformității IFRS, am realizat o analiză aplicată care demonstrează că firmele conforme cu IFRS sunt mai puțin afectate negativ de incertitudine comparativ cu cele care nu respectă pe deplin standardele. Această constatare, bazată pe un set extins de date, oferă dovezi solide privind beneficiile respectării standardelor internaționale în contexte caracterizate de volatilitate și instabilitate. În concluzie, acest capitol evidențiază existența unei lacune persistente în realizarea conformității IFRS la nivel global și subliniază rolul critic al respectării reglementărilor contabile în reducerea acestui decalaj. Contribuțiile aduse prin această analiză sunt semnificative pentru literatura de specialitate și oferă recomandări concrete pentru factorii de decizie politică și autoritățile de reglementare interesate să îmbunătățească calitatea raportării financiare. Demonstrând capacitatea conformității IFRS de a atenua efectele negative ale incertitudinii, acest capitol subliniază totodată implicațiile mai largi ale unui cadru de aplicare eficient și coerent.

Această teză nu este lipsită de limitări. O primă limitare vizează modelele utilizate pentru estimarea calității raportării financiare. Deși aceste modele au fost anterior criticate în literatura de specialitate, am încercat să atenuăm aceste preocupări utilizând mai multe modele alternative și

observând rezultate consistente între ele. Această consistență conferă un grad sporit de credibilitate constatărilor, în ciuda imperfecțiunilor metodologice asociate fiecărui model în parte. O altă limitare se referă la utilizarea informațiilor din rapoartele anuale ale statelor membre ale Uniunii Europene, în special din cauza diversității lingvistice. Deoarece majoritatea acestor rapoarte sunt redactate în limba națională, în unele cazuri au existat dificultăți în interpretarea completă a conținutului. Cu toate acestea, considerăm că, prin testele și verificările efectuate, noul nostru proxy privind respectarea reglementărilor contabile este valid și reprezintă un candidat solid pentru cercetări viitoare. Limitări suplimentare apar în legătură cu măsurile utilizate pentru incertitudine și respectarea reglementărilor contabile. Așa cum s-a menționat în primul capitol, multe dintre aceste măsuri sunt generale și nu reflectă în mod direct atribuțiile instituțiilor responsabile. Pentru a răspunde acestor provocări, am adoptat o strategie bazată pe utilizarea unor măsuri alternative, iar rezultatele au rămas robuste indiferent de măsura utilizată. Această robustețe sugerează că validitatea concluziilor se menține chiar și în condiții metodologice variate.

În ceea ce privește conformitatea cu IFRS, procesul de estimare prezintă anumite limitări. Analiza s-a bazat pe statutul de conformitate raportat de Fundația IFRS. Totuși, în unele cazuri, aceste date pot necesita investigații suplimentare. Spre exemplu, în Uniunea Europeană, entitățile listate pe piețele secundare nu sunt întotdeauna obligate să adopte IFRS, situație care poate apărea și în alte jurisdicții. Am încercat să corectăm această posibilă sursă de eroare prin rafinarea bazei de date, însă este posibil ca unele imperfecțiuni să persiste. În ciuda acestor limitări, considerăm că rezultatele obținute oferă contribuții valoroase, recunoscând totodată necesitatea rafinării și aprofundării analizei în cercetările viitoare.

Direcțiile viitoare de cercetare în acest domeniu sunt multiple și promițătoare. Un prim demers ar putea viza aplicarea noului proxy dezvoltat în această teză în replicarea studiilor existente, ceea ce ar putea genera rezultate diferite și ar contribui la îmbogățirea literaturii de specialitate. De asemenea, modelul propus ar putea fi extins pentru a include mai multe țări din afara Uniunii Europene, oferind astfel o perspectivă mai cuprinzătoare asupra respectării reglementărilor contabile în contexte instituționale variate. Tot în această direcție, cercetările viitoare ar putea examina măsuri alternative ale calității raportării financiare în legătură cu incertitudinea. Analiza textuală, de exemplu, ar putea oferi o abordare complementară pentru studierea conținutului rapoartelor anuale în perioade de incertitudine crescută. Aceasta ar putea evidenția modul în care

companiile își structurează comunicarea financiară în funcție de contextul național și de forța mecanismelor de aplicare, contribuind astfel la o înțelegere mai profundă a comportamentului de raportare.

În ceea ce privește conformitatea cu IFRS, o direcție promițătoare de cercetare constă în înțelegerea motivelor pentru care anumite companii aleg să nu adopte aceste standarde, precum și în identificarea diferențelor între țările cu niveluri ridicate sau scăzute de aplicare. Analiza motivațiilor și a barierelor din spatele deciziilor de conformitate ar putea oferi perspective valoroase pentru politicile de reglementare.

O altă linie interesantă de cercetare este examinarea sancțiunilor impuse companiilor care încalcă prevederile IFRS. Aceste analize ar putea investiga dacă natura sau severitatea sancțiunilor variază în funcție de puterea aplicării contabile în diferite țări. Astfel de constatări ar putea contribui la o mai bună înțelegere a funcționării și eficienței mecanismelor de aplicare a reglementărilor.

În ansamblu, aceste direcții de cercetare viitoare pot valorifica contribuțiile aduse de prezenta teză și pot oferi perspective suplimentare asupra calității raportării financiare și a rolului esențial al aplicării reglementărilor contabile.

BIBLIOGRAFIE (SELECȚIE)

Abdelsalam, O., Chantziaras, A., Ibrahim, M., & Omoteso, K. (2021). The impact of religiosity on earnings quality: International evidence from the banking sector. *The British Accounting Review*, 53(6), Article 100957. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2020.100957>

Ahmed, A. S., Neel, M., & Wang, D. (2013). Does mandatory adoption of IFRS improve accounting quality? Preliminary evidence. *Contemporary Accounting Research*, 30(4), 1344-1372. <https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2012.01193.x>

Astami, E., Rusmin, R., Hartadi, B., & Evans, J. (2017). The role of audit quality and culture influence on earnings management in companies with excessive free cash flow: Evidence from the Asia-Pacific region. *International Journal of Accounting and Information Management*, 25(1), 21-42. <https://doi.org/10.1108/IJAIM-05-2016-0059>

Australian Securities & Investments Commission (ASIC). (2020). ASIC review of 30 June 2019 financial reports. Retrieved from <https://asic.gov.au/about-asic/news-centre/find-a-media-release/2020-releases/20-026mr-asic-review-of-30-june-2019-financial-reports/>

Barth, M. E., Landsman, W. R., & Lang, M. H. (2008). International accounting standards and accounting quality. *Journal of Accounting Research*, 46(3), 467-498. <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2008.00287.x>

Barth, M. E., & Israeli, D. (2013). Disentangling mandatory IFRS reporting and changes in enforcement. *Journal of Accounting and Economics*, 56(2-3), 178-188. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2013.11.002>

Bradbury, M. E., & Scott, T. (2021). What accounting standards were the cause of enforcement actions following IFRS adoption? *Accounting & Finance*, 61(1), 2247-2268. <https://doi.org/10.1111/acfi.12661>

Brown, P., & Preiato, J. (2014). Measuring country differences in enforcement of accounting standards: An audit and enforcement proxy. *Journal of Business Finance & Accounting*, 41(1-2), 1-52. <https://doi.org/10.1111/jbfa.12066>

- Brown, P., Preiato, J., & Tarca, A. (2015). A comparison of between-country measures of legal setting and enforcement of accounting standards. *Journal of Business Finance & Accounting*, 42(1-2), 1-50. <https://doi.org/10.1111/jbfa.12112>
- Brown, P., & Tarca, A. (2007). Achieving high-quality, comparable financial reporting: A review of independent enforcement bodies in Australia and the United Kingdom. *Abacus*, 43(4), 438-473. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6281.2007.00241.x>
- Brown, P., & Tarca, A. (2005). A commentary on issues relating to the enforcement of International Financial Reporting Standards in the EU. *European Accounting Review*, 14(1), 181-212. <https://doi.org/10.1080/0963818042000338997>
- Canadian Public Accountability Board (CPAB). (2023). CPAB regulatory oversight report 2023 annual inspections results. Retrieved from <https://cpab-ccrc.ca/docs/default-source/inspections-reports/2023-annual-inspections-results-en.pdf>
- Carlos, S., Cesi, C., & Philip, K. (2020). The Database of Political Institutions 2020 (DPI2020). The Database of Political Institutions 2020. <https://doi.org/10.18235/0003049>
- Cascino, S., & Gassen, J. (2015). What drives the comparability effect of mandatory IFRS adoption? *Review of Accounting Studies*, 20(1), 242-282. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1402206>
- Cascino, S., Daske, H., DeFond, M., Florou, A., Gassen, J., & Hung, M. (2023). Reflections on the 20-year anniversary of worldwide IFRS adoption. *Journal of International Accounting Research*, 22(3), 85–96. <https://doi.org/10.2308/JIAR-2023-037>
- Cohen, D. A., Dey, A., & Lys, T. Z. (2008). Real and accrual-based earnings management in the pre-and post-Sarbanes-Oxley periods. *The Accounting Review*, 83(3), 757-787. <https://doi.org/10.2308/accr.2008.83.3.757>
- Committee of European Securities Regulators (CESR). (2003). Standard No. 1 on financial information: Enforcement of standards on financial information in Europe. Paris, France. Retrieved from https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/03_073.pdf
- De Moura, A. A. F., & Avelar, A. A. (2020). Did mandatory IFRS adoption affect the cost of capital in Latin American countries? *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 38, 100301. <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2020.100301>

Dechow, P., Ge, W., & Schrand, C. (2010). Understanding earnings quality: A review of the proxies, their determinants and their consequences. *Journal of Accounting and Economics*, 50(2-3), 344-401. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2010.09.001>

European Union. (2002). Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards. *Official Journal of the European Communities*, L 243, 1-4. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=legissum:l26040>

"European Securities and Markets Authority (ESMA). (2014). ESMA guidelines on enforcement of financial information. Retrieved from https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-807_-_final_report_on_esma_guidelines_on_enforcement_of_financial_information.pdf

"

European Union. (2014). Directive 2014/56/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 amending Directive 2006/43/EC on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts. *Official Journal of the European Union*, L 158, 196-226. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/56/oj/eng>

European Securities and Markets Authority (ESMA). (2017). Peer review on guidelines on enforcement of financial information. Retrieved from <https://www.esma.europa.eu/document/peer-review-guidelines-enforcement-financial-information>

European Commission. (2021). Corporate reporting – improving its quality and enforcement. Retrieved from https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13128-Corporate-reporting-improving-its-quality-and-enforcement_en

European Securities and Markets Authority (ESMA). (2023). Report 2023: Corporate reporting enforcement and regulatory activities. Retrieved from <https://www.esma.europa.eu/document/2023-corporate-reporting-enforcement-and-regulatory-activities-report>

European Parliament & Council of the European Union. (2006). Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts, amending Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC and repealing Council Directive 84/253/EEC. Official Journal of the European Union, L 157, 87–107. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj/eng>

Florou, A., Morricone, S., & Pope, P. F. (2020). Proactive financial reporting enforcement: Audit fees and financial reporting quality effects. *The Accounting Review*, 95(4), 167-197. <https://doi.org/10.2308/accr-52497>

Florou, A., & Yuan, S. (2023). Public audit oversight and audit pricing: Evidence from the EU. *European Accounting Review*, 33(3), 427-457. <https://doi.org/10.1080/09638180.2022.2145981>

Gonçalves, T., Barros, V., & Serra, G. (2022). Political elections uncertainty and earnings management: Does firm size really matter? *Economics Letters*, 214(3-4), Article 110438. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2022.110438>

Healy, P. M., & Palepu, K. G. (2001). Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature. *Journal of Accounting and Economics*, 31(1-3), 405-440. [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(01\)00018-0](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00018-0)

Hope, O. K. (2003). Disclosure practices, enforcement of accounting standards, and analysts' forecast accuracy: An international study. *Journal of Accounting Research*, 41(2), 235-272. <https://doi.org/10.1111/1475-679X.00102>

Hope, O. K., Jin, J., & Kang, T. (2006). Empirical evidence on jurisdictions that adopt IFRS. *Journal of International Accounting Research*, 5(2), 1-20. <https://doi.org/10.2308/jiar.2006.5.2.1>

Isidro, H., Nanda, D. D. J., & Wysocki, P. D. (2020). On the relation between financial reporting quality and country attributes: Research challenges and opportunities. *The Accounting Review*, 95(3), 279–314. <https://doi.org/10.2308/accr-52607>

Landsman, W. R., Maydew, E. L., & Thornock, J. R. (2012). The information content of annual earnings announcements and mandatory adoption of IFRS. *Journal of Accounting and Economics*, 53(1-2), 34-54. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2011.04.002>

- Leuz, C., & Wysocki, P. D. (2016). The economics of disclosure and financial reporting regulation: Evidence and suggestions for future research. *Journal of Accounting Research*, 54(2), 525–622. <https://doi.org/10.1111/1475-679X.12115>
- Nicholls, C. (2016). The impact of SEC investigations and accounting and auditing enforcement releases on firms' cost of equity capital. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 47(1), 57-82. <https://doi.org/10.1007/s11156-014-0494-9>
- Nobes, C., & Stadler, C. (2024). Deviations from the mandatory adoption of IFRS in Europe? Why non-adoption does not mean non-compliance. *European Accounting Review*, 33(4), 1497-1519. <https://doi.org/10.1080/09638180.2023.2197248>
- Pope, P. F., & McLeay, S. J. (2011). The European IFRS experiment: Objectives, research challenges and some early evidence. *Accounting and Business Research*, 41(3), 233-266. <https://doi.org/10.1080/00014788.2011.575002>
- Pownall, G., & Wiczynska, M. (2018). Deviations from the mandatory adoption of IFRS in the European Union: Implementation, enforcement, incentives, and compliance. *Contemporary Accounting Research*, 35(2), 1029-1066. <https://doi.org/10.1111/1911-3846.12415>
- Quagli, A., Lagazio, C., & Ramassa, P. (2021). From enforcement to financial reporting controls (FRCs): A country-level composite indicator. *Journal of Management and Governance*, 52(1), 397-427. <https://doi.org/10.1007/s10997-020-09518-w>
- Quagli, A., Avallone, F., Ramassa, P., & Di Fabio, C. (2021). Someone else's problem? The IFRS enforcement field in Europe. *Accounting and Business Research*, 51(3), 246-270. <https://doi.org/10.1080/00014788.2020.1802217>
- Ramanna, K., & Sletten, E. (2014). Network effects in countries' adoption of IFRS. *The Accounting Review*, 89(4), 1517–1543. <https://doi.org/10.2308/accr-50717>
- Richardson, A. J. (1987). Accounting as a legitimating institution. *Accounting, Organizations and Society*, 12(4), 341-355. [https://doi.org/10.1016/0361-3682\(87\)90023-7](https://doi.org/10.1016/0361-3682(87)90023-7)
- Shin, J. E. (2019). Asymmetric investor reaction around earnings benchmark under economic uncertainty. *Asia-Pacific Journal of Financial Studies*, 48(1), 98-122. <https://doi.org/10.1111/ajfs.12246>

Soderstrom, N. S., & Sun, K. J. (2007). IFRS adoption and accounting quality: A review. *European Accounting Review*, 15(4), 675-702. <https://doi.org/10.1080/09638180701706732>

Trimble, M. (2018). A reinvestigation into accounting quality following global IFRS adoption: Evidence via earnings distributions. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 33(1), 18-39. <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2018.09.001>

Van Tendeloo, B., & Vanstraelen, A. (2005). Earnings management under German GAAP versus IFRS. *European Accounting Review*, 14(1), 155-180. <https://doi.org/10.1080/0963818042000338988>

Windisch, D. (2021). Enforcement, managerial discretion, and the informativeness of accruals. *European Accounting Review*, 30(4), 705-732. <https://doi.org/10.1080/09638180.2020.1771393>

Yip, R., & Young, D. (2012). Does mandatory IFRS adoption improve information comparability? *The Accounting Review*, 87(5), 1767-1789. <https://doi.org/10.2308/accr-50192>

Yung, K., & Root, A. (2019). Policy uncertainty and earnings management: International evidence. *Journal of Business Research*, 100(4), 255-267. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.03.058>